

Волниці зараз же одноголосно вибрани владикою Луцької й Острозської катедри князя Олександра (в чернецтві Афанасія) Пузину, то внука князя Острозського, на перекір державним правам, без всякої власної потреби, на одну прикрість православним, з намови єзуїтів, заказала своїм підданцям, мирянам і духовенству, признавати нового владнику своїм пастирем, звертатись до него в церковних справах і віддавати йому належну слухняність; а коли сам о. Пузина прибув до Острога, як до своєї катедри, то „з жалем сердечним” довідався, що замкова катедральна церква, з наказу Анни-Альоїзи, була запечатана шістьма печатами, а замок обсаджений численною сторожною. Спробував владника навідатись до інших міських церков, але всюди знайшов запечатані двері і грізну сторожу*).

IV.

Але всі ті кривди і прикристи були тільки передлюдією до страшливої події, яка бурхливо й несподівано скоїлась в Острозі в 1636 році і коштувала православним багато крові й лиха. Власне кажучи, сама Анна-Альоїза відіграла в цій трагедії, як і в інших подіях, ганебну роль сліпого знаряддя в руках стоявших за нею.

*) Архивъ Юго Зап. Россіи, ч. I, т. 6, №№ CCLXXI і CCLXXIII.